

Ślonecznie – bezpiecznie

W dniach 6-10 lipca 2009 r. na terenie Wielkopolskiego Centrum Onkologii zorganizowano akcję pod hasłem „Ślonecznie Bezpiecznie”. Inicjatorami tych działań w ramach odbywanych na terenie Centrum praktyk zawodowych, byli studenci Uniwersytetu Medycznego (Pan Tomasz Pytlak, Pan Mateusz Krzyśko oraz Panie Ilona Biernacka, Aleksandra Glowala, Natalia Świątek, Kamila Tyczyńska, Karina Zimna) a także Uniwersytetu Ekonomicznego (Pani Joanna Niewiadomoska), wspierani przez Zespół ds. Promocji Zdrowia w składzie: przewodniczący: Dr hab. Andrzej Roszak, koordynator: mgr Daniel Kaźmierczak, dr n med. Marta Bogusz-Czerniewicz, dr n med. Magdalena Fundowicz, lek med. Anna Kołodziej-Dybaś, mgr inż. Małgorzata Czaja-Bielak, mgr Agnieszka Dyzmann-Sroka, mgr Dorota Gołab, mgr inż. Ewa Karolak, mgr Anna Kubiak, mgr Dorota Urbaniak, mgr Aleksandra Robaszkiewicz, Ewa Szukała, mgr Maciej Trojanowski. Akcja pt.: „Ślonecznie – bezpiecznie” stała się dla nich doskonałą okazją do sprawdzenia w praktyce wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach.

Patronat merytoryczny nad Akcją objął prof. dr hab. Andrzej Mackiewicz, Kierownik Zakładu Diagnostyki i Immunologii Nowotworów natomiast patronat honorowy Prof. dr hab. Julian Malicki, Dyrektor Centrum.

Program akcji realizowany był w trzech miejscach Centrum:

- w ogrodzie zimowym, gdzie odbywała się prezentacja zaleceń Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem (mgr Maciej Trojanowski), wydawano materiały informacyjne i gadzety promocyjne (firma Ziaja, Iwostin, Apteka Staniewski i Wspólnicy), przeprowadzano badanie ankietowe oceniające wiedzę respondentów na temat bezpiecznego opalania, chętni mogli porozmawiać z przewodniczącą Stowarzyszenia Chorych na Czerniaka - Panią Mirosławą Skitek <http://www.stowczerniak.ngo.org.pl>,

Prezentacja zaleceń „Europejskiego kodeksu walki z rakiem”

STOWARZYSZENIE CHORYCH NA CZERNIAKA

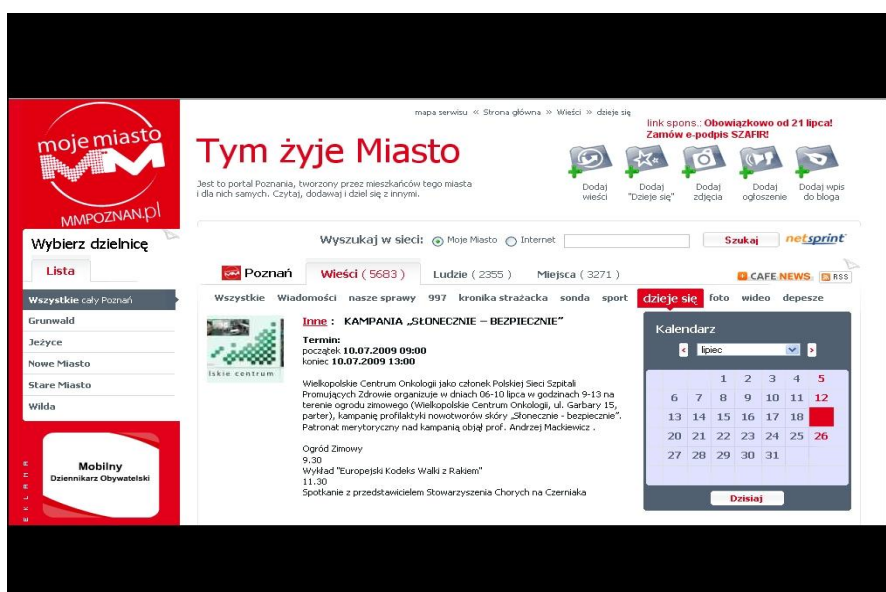

- w sali dydaktycznej rotunda (gdzie w czwartek przeprowadzano badania dermatoskopem (dr n med. Witold Kycler, dr hab. n med. Dariusz Kowalczyk, dr n med. Jacek Mackiewicz), którym asystowali pracownicy Centrum (mgr Agnieszka Dyzmann-Sroka, mgr Agata Harska, mgr Daniel Kaźmierczak, mgr Anna Kubiak, mgr Maciej Trojanowski, mgr Joanna Filipczak) oraz praktykanci a przez cały tydzień odbywały się wykłady tematyczne prowadzone przez pracowników Centrum (Prof. dr hab. n med. Andrzej Mackiewicz, dr hab. n med. Dariusz

łycki, dr hab. n med. Dariusz Kowalczyk, mgr Maciej Trojanowski) przybliżające problematykę nowotworów skóry, w szczególności czerniaka złośliwego,

- w sali audytoryjnej (gdzie przeprowadzono konferencję prasową z udziałem prof. dr hab. Andrzeja Mackiewicza).

Programem akcji zainteresowały się także ogólnopolskie i lokalne media m.in. TVP 1 (Teleexpress), WTK (Puls Dnia), TVP3 (studio Poznań Lato), Radio Merkury, Planeta FM oraz portale internetowe.

W sobotę 4.07 zaproszeni pracownicy Centrum (prof. dr hab. Andrzej Mackiewicz, mgr Agnieszka Dyzmann-Sroka, mgr Maciej Trojanowski) oraz praktykant (Tomasz Pytlak) wzięli udział w programie TVP3 Studio Poznań Lato – „Aby słońce nie było krzywdzące!”. W czasie programu nasi przedstawiciele informowali o celu organizacji i zaplanowanym harmonogramie akcji „Słonecznie-bezpiecznie”, o zasadach profilaktyki czerniaka złośliwego i bezpiecznego opalania, chętnym poznaniakom porad udzielał profesor A. Mackiewicz.

TVP Poznań – 04.07.2009 r. „ Aby słońce nie było krzywdzące”

W poniedziałek 6.07 reportaż z akcji wyemitował Teleskop (główne wydanie wiadomości TVP Poznań), informacja o niej pojawiała się też w wiadomościach Radia Merkury, a prof. Andrzej Mackiewicz oraz mgr Maciej Trojanowski zostali zaproszeni jako goście do Rozmowy Pulsu Dnia w telewizji WTK. W środę 08.07 w Głosie Wielkopolskim pojawił się również artykuł „Nowotwory skóry lubią słońce i lato”, a w wiadomościach TVP Poznań (Teleskop), WTK (Puls Dnia) oraz radia Planeta Poznań pojawiły się krótkie newsy związane z akcją. W czwartek 09.07 media przygotowały reportaże związane z akcją badania znamion, które pojawiły się w Teleexpresie (TVP 1), Teleskopie (TVP Poznań) i radiu Merkury a dr hab. n med. Dariusz Kowalczyk był gościem programu Teleskop w TVP 3 Poznań.

Największym zainteresowaniem cieszyło się badanie skóry dermatoskopem, które przeprowadzono 9 lipca (czwartek). Spośród przebadanych 143 osób, 30 skierowano do poradni chirurgii onkologicznej z podejrzeniem zmiany złośliwej (w tym aż 4 z podejrzeniem czerniaka złośliwego), 28 osób skierowano do poradni w rejonie celem usunięcia zmian łagodnych. Z ciekawostek warto wspomnieć, iż jedna z Pań zgłosiła się z kleszczem, jeden z Panów posiadał na swojej skórze aż 200 znamion, 6 osób zgłosiło się po leczeniu czerniaka złośliwego (u jednej stwierdzono wznowę), a tylko u 3 osób nie stwierdzono żadnych zmian skórnych.

Podsumowując przez pięć dni naszej akcji Wielkopolskie Centrum Onkologii odwiedziło blisko 650 osób. Akcja potwierdziła, iż prowadzone od kilkunastu lat badania prof. dr hab. Andrzeja Mackiewicza nad genetycznie modyfikowaną szczepionką przeciwczeraniakową zwiększyły świadomość i zainteresowanie Wielkopolan badaniami i ochroną skóry, w związku z tym warto byłoby systematycznie i cyklicznie organizować podobne akcje na terenie Centrum i poza nim (kilka lat temu badania takie współfinansował Urząd Miasta Poznania, Narodowy Fundusz Zdrowia i Wielkopolskie Centrum Onkologii), z położeniem jednakże większego akcentu na badania skóry dermatoskopem, gdyż tą częścią programu osoby odwiedzające Centrum były najbardziej zainteresowane. Ponadto z uwag zgłoszonych przez osoby biorące udział w akcji, badania takie powinny być realizowane w dni wolne od pracy (np. soboty) w kilku miejscach na terenie szpitala aby możliwe było przebadanie wszystkich zgłoszonych.

W imieniu studentów oraz Zespołu ds. Promocji Zdrowia dziękujemy:

*panu prof. dr. hab. Andrzejowi Mackiewiczowi (wraz z zespołem Zakładu
Diagnostyki i Immunologii Nowotworów)
prof. UM dr hab. Julianowi Malickiemu
dr hab. n med. Dariuszowi Kowalczykowi
dr hab. n med. Dariuszowi Iżyckiemu
dr. n. med. Markowi Teresiakowi
dr. n. med. Witoldowi Kyclerowi
oraz dr. n. med. Erwinowi Strzesakowi*

Biuru Programu Prewencji Pierwotnej Nowotworów

Stowarzyszeniu Chorych na Czerniaka

*mgr Katarzynie Sołtysiak (Oddział Radioterapii Onkologicznej I) oraz mgr
Maciejowi Krajewskiemu (Oddział Chirurgii Onkologicznej i Ogólnej I)*

*Firmom kosmetycznym i farmaceutycznym,
które zapewniły próbki kosmetyków na potrzeby naszej akcji (Iwostin, Ziaja,
Aptece Staniewski i Wspólnicy)*

za pomoc w przygotowaniu i realizacji naszej akcji

Przygotowali:

Zakład Epidemiologii i Profilaktyki Nowotworów

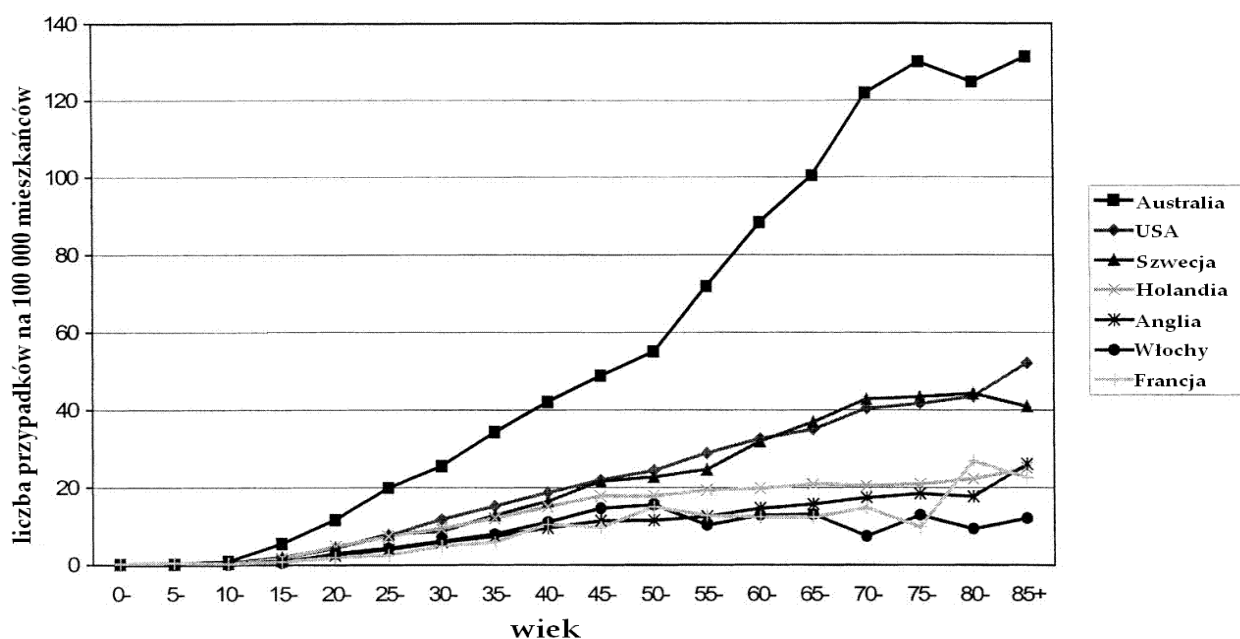
Dział Szkoleń, Współpracy Naukowej i Zapewnienia Jakości

Tomasz Pytlak – student II roku ZP WNoZ UM

Mateusz Krzyśko - student II roku ZP WNoZ UM

Profilaktyka nowotworów złośliwych skóry.

Na nowotwory złośliwe skóry zapadają głównie, choć nie wyłącznie, ludzie rasy białej. Częstość zachorowań jest szczególnie duża w populacjach osób o jasnej karnacji, zamieszkujących regiony o znacznej ekspozycji na promienie ultrafioletowe (UV), na przykład w Australii. Na rysunku 1 przedstawiono znaczący wpływ lokalizacji geograficznej na zapadalność na czerniaka skóry (nowotwór złośliwy, który łatwo tworzy przerzuty i może prowadzić do zgonu) w poszczególnych grupach wiekowych. Główną środowiskową przyczyną nowotworów złośliwych skóry jest ekspozycja na promienie słoneczne, a promienie UV stanowią składnik promieniowania słonecznego odpowiedzialny za ich rozwój.

Rysunek 1 Liczba przypadków czerniaka złośliwego na 100 000 mieszkańców
(źródło Europejski Kodeks Walki z Rakiem – 2003)

Od lat 60. do 90. XX wieku częstość zachorowań na czerniaka skóry się podwoiła, co można przypisać zwiększonej ekspozycji na światło słoneczne. We wszystkich krajach europejskich nastąpił również wzrost zachorowań na raka płaskonabłonkowego i raka podstawnokomórkowego; są one co prawda znacznie mniej groźne niż czerniak, ale stanowią 95% wszystkich nowotworów złośliwych skóry, a ich leczenie wiąże się z dużymi kosztami, obciążającymi chorych oraz systemy ubezpieczeń zdrowotnych. Mieszkańcom Europy należy więc zalecać ograniczenie ekspozycji na promieniowanie słoneczne - zmniejszanie łącznej ekspozycji w ciągu całego życia, a w szczególności unikanie epizodów bardzo silnej ekspozycji i oparzeń słonecznych.

W związku z powyższym opracowano 5 prostych zasad, których stosowanie pozwoli zmniejszyć zachorowalność na nowotwory skóry:

- Jeśli to możliwe unikaj słońca latem i przebywaj w cieniu,
- Wychodząc w godzinach 11.00-15.00 chroń się przed słońcem, planuj dzieciom zajęcia na słońcu poza tymi godzinami,
- Zaopatrz się w okulary przeciwsłoneczne i odpowiednio grube ubranie,
- Stosuj kosmetyki z filtrami odpowiednimi do Twojej karnacji i pamiętaj o sposobach ich stosowania oraz o tym, że filtry nie zabezpieczają przed występowaniem czerniaka złośliwego. Należy opalać się z rozsądkiem, a po zastosowaniu nie spędzać całych dni na słońcu,
- Nie korzystaj z solariów, gdyż emitują one promieniowanie zbliżone do tych wywołujących czerniaka.

Materiał przygotował:
Zakład Epidemiologii i Profilaktyki Nowotworów
Wielkopolskie Centrum Onkologii